

OBYWATELSKI
KOMITET
ODBUDOWY
ZAMKU
KRÓLEWSKIEGO
W WARSZAWIE

Biuletyn ZAMEK

Bibl. Publ. m. st. W-wa
Egz. obow. 197

Nr 23 i 24

Warszawa, dnia 1 i 15 grudnia 1974 r.
Plac Zamkowy 10, tel. 31 66 99, 31 04 00

NAJLEPSZE ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE I NOWOROCZNE

SKŁADA WSZYSTKIM ODBIORCOM

REDAKCJA "BIULETYNU ZAMEK"

Z placu budowy

ZIMOWE OGRZEWANIE ZAMKU

Na Dziedzińcu Wielkim zakończono budowę podziemnego pomieszczenia dla węzła centralnego ogrzewania. Ekipy przedsiębiorstw instalacyjnych montują urządzenia i podłącza, którymi ogrzane powietrze tłoczone będzie do kolektora na poddaszach, a następnie rozprowadzane blaszanymi kanałami przyszłej klimatyzacji w murach do wnętrz zamkowych. Dzięki wzmożonemu wysiłkowi załóg budowlanych i instalacyjnych w drugiej połowie grudnia Zamek otrzyma prowizoryczne ogrzewanie.

W końcowym stadium znajdują się również prace przy układaniu sieci wodociągowo-kanalizacyjnej do podziemnej zabudowy Dziedzińca Wielkiego. Trwają także roboty przy zbrojeniu i betonowaniu ścian, stropów podłóg w dalszych pomieszczeniach technicznych: hydroformi, akumulatorowni, stacji transformatorów, narzędziowni, warsztatu oraz dla obsługi urządzeń. O wielkości robót świadczy ogólna kubatura podziemnej zabudowy wynosząca 2000 m³ i zajmująca 2/3 powierzchni Dziedzińca Wielkiego. Jednocześnie w całej budowlu uzupełnia się oszkle-

nie okien oraz wstawiane są prowizoryczne drzwi i bramy wejściowe do skrzydeł.

W skrzydle gotyckim i południowym buduje się dalsze ściany wewnętrzne, a w piwnicach części saskiej żelbetowy kanał klimatyzacyjny.

W niedzielę 8 grudnia warszawiacy mieli możliwość zapoznania się z aktualnymi pracami przy odbudowie Zamku. Z masowej wizyty na Zamku - zorganizowanej przez redakcję "Życia Warszawy" - skorzystało około 30 tys. osób.

OTWARCIE SKARBONKI Z PLACU ZAMKOWEGO

Po raz czwarty skarbonka z syrenką ustawiona na placu Zamkowym przy makiecie Zamku wypełniła się datkami społecznymi na fundusz odbudowy. Po 150 dniach zbiórki 25 listopada br. przewieziona została do Skarbcza Narodowego Banku Polskiego, gdzie dokonano obliczenia jej zawartości. W banknotach i bilonie złożono 465.405,35 złotych. Poza tym znalazły się waluty obce z 36 krajów świata. W walutach wymienialnych po przeliczeniu było 3.513,74 dolarów /1.618 dol. amerykańskich, kanadyjskich i australijskich, 109,55 funtów ang., 1.391 marek zach., 1.015 koron szwedz., 4.274 jenów jap./. Wartość walut niewymiennych po przeliczeniu na złote m. in. 1,351 rubli, 2,140 marek wschod., 5.511 foryntów, drobnych kwot w funtach libijskich, tureckich i syryjskich wyniosła 57.449 złotych.

Fundusz gromadzony w złotówkach na koncie w PKO wzrósł o 522.854 zł. Wśród złożonych darów znalazło się 6 złotych obrączek, złoty pierścionek i kilka różnych monet srebrnych. Po czterech przeliczeniach skarbonki złożono w złotych polskich - 1.764.719, w walutach niewymienialnych po przeliczeniu 204.669 zł, a w dewizach 12.806 dolarów.

Wyjęto również listy ofiarodawców m. in. Felicja i Franciszek Pawłowscy z Toronto w Kanadzie piszą: "Będąc na urlopie w kraju i stolicy podziwialiśmy wspaniały wysiłek

naszych rodaków w odbudowie "zamordowanego" Zamku. Przy tej okazji składamy skromną ofiarę jednego tysiąca złotych". "Mnie już nie będzie, a Zamek pozostanie" pisze emerytka Ksenia Dorosz z Warszawy, dołączając do kartki banknot 100-złotowy.

Ostatnio przy sortowaniu i przeliczeniu skarbonki przez pięć dni pracowały społecznie 25 osób Narodowego Banku Polskiego i 7 osób z biura Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Zamku.

KOLUMNY KAPLICY ZAMKOWEJ

Pracownia sztukatorska na Podzamczu wykonała już setki dekoracyjnych odlewów gipsowych przeznaczonych do wystroju pierwszych wewnątrz zabytkowych Zamku. Skompletowano wszystkie gipsowe odlewy sufitowe i ściennie przeznaczone do montażu w kaplicy królewskiej. M. in. 120 różnej wielkości rozet, które po pozłoceniu znajdują się na kasetowym sklepieniu kopułki nad prezbiterium. Gotowe są także ozdoby sztukatorskie na ściany sali audiencjonalnej. Bogaty wystrój sufitu wykonany będzie po zatwierdzeniu rysunków plafonu przygotowanego przez artystów plastyków.

Na warsztacie pracowni znajdują się obecnie kolumny stiukowe o wysokości ponad 3,20 m, uratowane ze zniszczonej kaplicy zamkowej. Na skutek poważnych uszkodzeń niewielka była nadzieja na doprowadzenie ich do pierwotnego stanu. Po dokładnych badaniach Komisja Architektoniczno-Konsertorska zleciła sztukatorom renowację jednej z kolumn. Próba wypadła pomyślnie gdyż okazało się, że 200-letni trzon kolumny z drewna modrzewia nie został naruszony przez czas. Dzięki mozolnym zabiegom kolumna stiukowa imitująca szlachetny marmur koloru jasnozielonego odzyskała dawny piękny połysk. Jest to dzieło rąk świetnych sztukatorów brygadzysty Tadeusza Garbarskiego, Jana Ciecierskiego i Piotra Stasiuka.

Dziś trwają prace renowacyjne przy następnych kolumnach i odtwarzaniu dwóch nowych na miejsce zupełnie zniszczonych. Osiem tych kolumn zwieńczonych na górze pozłaczonymi korynckimi głowicami stanie parami na marmurowych podstawach tworząc rotundę kaplicy.

ZEBRANO 35 TYS. TON. ZŁOMU

Prowadzona od 1971 r. w całym kraju zbiórka złomu metali poważnie zasilila już społeczny fundusz odbudowy Zamku. Załogi zakładów pracy, mieszkańcy miast i wsi, szkoły, organizacje młodzieżowe zebrały i przekazały do zbiornic ogółem ponad 35 tys. ton cennego surowca dla naszych hut. Zebrano także znaczne ilości złomu metali kolorowych: miedzi, mosiądzu, brązu, cynku itp. W wyniku tej powszechnej akcji wpłynęła już na konto odbudowy kwota 3.067.223 zł. Zbiórka złomu trwa; do biura Komitetu napływają dalsze powiadomienia o wpłatach uzyskiwanych ze sprzedaży złomu.

POLONIA KANADYJSKA NA ZAMEK

Zarząd Główny Kongresu Polonii Kanadyjskiej w Toronto - za pośrednictwem ks. biskupa Jerzego Modzelewskiego - przekazał na fundusz odbudowy Zamku Królewskiego dar Polonii Kanadyjskiej w wysokości 6.800 dolarów. Komitetowi Wykonawczemu Zbiórki na Zamek wśród organizacji zrzeszonych w Kongresie - przewodniczy Mieczysław Nędza.

W tym samym czasie przewodniczący Komitetu Odbudowy Zamku przy Kongresie Polonii Kanadyjskiej Okręg Hamilton - Jerzy J. Wieszczycki przesłał 1.700 dolarów zebranych w okresie od 31 marca 1973 r. do 8 listopada br. Na załączonych dwóch listach zbiórkowych widnieją nazwiska 61 ofiarodawców. Poprzednio Komitet w Hamilton przekazał kwotę 1.300 dolarów. W nadesłanym liście prezydium Komitetu

potwierdza swoje przyrzeczenie, że ubiórka na Zamek prowadzona będzie aż do dnia kiedy zostanie odbudowany w pełnej okazałości jako symbol Rzeczypospolitej dla przyszłych pokoleń.

OFIAROWALI NA ZAMEK ...

Kazimierz Molenda - producent mebli stylizowanych i działacz polonijny, pełniący funkcję kombatanckiego Koła Batiniolczyków przesłał z Paryża za pośrednictwem Konsulatu Generalnego trzy szafeczki w stylu Ludwika XV.

Roman Porawski z Poznania - dwa starodruki L. Anna i Flori Rerum Romanorum Libiri Quatuor, Rotterdam 19680 r. i Joan Francisci Buddei, Introductio ad Philosphia Stoicam.

Maria Tabean i Mieczysław Kacprzyk z Sopot - szklaneczkę ze złożonymi inicjałami SAR pod koroną z neseseru króla Stanisława Augusta.

Eugenia Semilowa z Warszawy, zgodnie z ostatnią wolą Bolesławy Ligowskiej, złożyła w darze złotą obrączkę.

Firma Milak Brothers w Bombaju za pośrednictwem Przedsiębiorstwa Handlu Zagranicznego AGROS kasetkę z 6 czarkami srebrnymi.

Komitet Odbudowy Zamku przy Ministerstwie Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej, Centrala Handlu Zagranicznego "Paged" przekazał jako dodatkowy udział w realizacji odbudowy dwa złote medale pamiątkowe o wadze po 13,150 g.

Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego "UNIVERSAL" przekazało dwa medale złote wybite przez Stowarzyszenie Handlowe w Anconie, otrzymane w związku z eksportem polskich pianin do Włoch, przy okazji I i II konkursu z pianistycznego w Osimo Ancona w latach 1968/69.

Z OBRAD PREZYDIUM OKOZK

Na 46 posiedzeniu 13 grudnia prezydium Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Zamku omawiało aktualny stan prac przy zabezpieczeniu budowli na okres zimowy i ogrzania wewnątrz. Zalecono kierownictwu odbudowy szybkie usprawnienie organizacji robót, aby poważnie zwiększony zakres zadań przypadających na 1975 r. mógł być wykonany bez większych trudności. W drugim kwartale powinny być zakończone wszystkie prace instalacyjne.

Rozważano także projekt technologiczny zespołu Politechniki Wrocławskiej przyspieszenia suszenia murów wewnętrznych w części zabytkowej poza normalnym ogrzewaniem. Zalecono również rozpoczęcie robót ziemnych przy budowie na górnym tarasie Zamku od strony Wisły ogrodowego basenu z kaskadą dla chłodzenia wody krążącej w sieci urządzeń klimatyzacyjnych oraz odsłonięcie ściany oporowej Arkad Kubickiego przylegającej do trawiastej skarpy. Umożliwi to osuszenie murów i zabezpieczenie ich przed wilgocią.

Z RÓŻNYCH STRON ŚWIATA

Wpłaty zagraniczne

z Kanady: E.P. Mazurek, Don Mills, Ontario - 10 dol, Felicja i Franciszek Pawłowscy, Toronto - 1.000 zł,

z Austrii: Henryk Nowikarsky z Wiednia - 1.000 dolarów,

z Belgii: Parzyszek, Kossel-lo - 250 franków.

z Wielkiej Brytanii: składki pracowników ambasady w Londynie - 136,88 funtów.

ze Szwecji: Helena Miklaszewska, Lund - 100 koron, Z.Karlsson, Malmö - 1.400 zł.

z NRF: Czapiewski, Frankfurt - 50 mk, Anton Plura, Frankfurt - 20 mk.

z Belgii: składki Polonii złożone przez ambasadę w Brukseli - 1.235 fr, Ada Sikorska - Figliera z Brukseli wraz z życzeniami świątecznymi noworocznymi przesłała: 2 dol, 20 franków fr, 20 koron duń., 10 guldenów hol.

z Holandii: Stefan Kasmarzik, Utrecht - 500 zł.

z Francji: Jagues Durand z Paryża - 2.000 zł.

z Czechosłowacji: pracownicy polscy zatrudnieni w 7 czechosłowackich zakładach pracy przesłali za pośrednictwem ambasady 5.340 koron cz.

z kraju i różne: Jerzy Kramer /adresu brak/ - 100 dol.

Krzysztof Ambroziński, Warszawa - 1,72 fr.fr.

DARY PIENIĘŻNE

Powiadomili m.in. o wpłatach na fundusz odbudowy Zamku lub wpłacili osobiście w biurze Komitetu następujący ofiarodawcy.

z Warszawy:

- 50.000 zł Zarząd Centralnego Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego z wygospodarowanych środków finansowych.
- 13.432 zł Towarzystwo Przyjaciół Warszawy Oddział Centrum - wpłaty 10 ofiarodawców w październiku b.r.
- 3.150, zł Irena Kołoszyńska - honorarium za organizację wystawy w Muzeum Narodowym.
- 1.500 zł Klub Międzynarodowej Prasy i Książki, /ul. Marszałkowska 116/ ze sprzedaży tomików poetyckich.
- 24.200 zł Woj. Związek Hodowców Drobego Inwentarza,
- 1.520 zł Irena Borczyńska.
- 585 zł Edward Mossakowski.

z kraju:

- 46.938,56 zł pracownicy 18 Oddziałów Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji Samochodowej w Lublinie.
- 4.222 zł Spółdzielnia Rzemieślnicza "Domet" w Pruszkowie - dotacja.
- 5.000 zł Spółdzielnia Pracy Metalowo-Odlewnicza w Częstochowie - dotacja.
- 1.396 zł Woj. Spółdzielnia Pracy i Usług Pralniczych, Koszalin.
- 10.000 zł Alojzy Pomper, Wapienica pow. Bielsko-Biała.

- 1.500 zł Józef Sokołowski, Kędzierzyn.
- 717,50 zł Jan Czechowski i Henryk Lenartowicz, Gdańsk.
- 1.000 zł Władysław i Teresa Nowak, Strubiny pow. Braniewo.
- 6.000 zł Spółdzielnia Pracy "Metap" w Łodzi - dotacja.
- 1.799 zł Spółdzielnia Pracy Elektrotechniczno-metalowej - dotacja.
- 3.000 zł Rejonowa Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska, Kielce - dotacja.
- 3.480 zł Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska" Sokołów Podlaski - za zbiórki złomu.
- 855,50 zł Polski Związek Hodowli Kanarków w Tarnowie.
- 180 zł Ewa Ekwieńska - Twardowska, emerytka zam. w Toruniu. Jest to 47 wpłata miesięczna.
- 2.700 zł Państwowy Ośrodek Maszynowy w Tucholi ze zbiórki złomu.
- 758 zł Spółdzielnia Pracy "Postęp" w Częstochowie.
- 420 zł Oddział Związku Inwalidów Wojennych w Słupsku.
- 1.005 zł pracownicy Woj. Spółdzielnia Transportu Wiejskiego w Węgrowie.
- 1.000 zł Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska Ziemi Przeworskiej - dotacja.
- 1.366 zł Związek Polskich Artystów Plastyków we Wrocławiu - składka za listopad.
- 1.000 zł pracownicy Gminnej Spółdzielni "Samopomocy Chłopskiej" w Klębowie, pow. Wołomin.
- 300 zł sklep spożywczy nr 17 w Braniewie.
- 1.000 zł Halina Bęczek - Rejon Budynków PKP Szczytno.
- 1.890 zł Zakłady Sprzętu Mechanicznego w Ostrowi Wlkp. ze zbiórki złomu.
- 2.500 zł Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego w Łomży.
- 790 zł Bolesław Warpechowski, emeryt z Łodzi, obrońca Warszawy w 1939 r. - pierwsza pensja za pracę na półetacie.

Młodzież:

- 1.250 zł Samorząd Szkolny Liceum Ogólnokształcącego nr IV im. Mickiewicza, Warszawa-Saska Kępa.
- 1.217 zł Technikum Kolejowe /ul. Szczęśliwiecka 56/.

- 2.550 zł Szkoła Podstawowa nr 3 w Ząbkowicach Śl..
- 1.403 zł Szkolne Koło Przyjaciół Warszawy przy Zakładowej Szkole w Gnaszynie, pow. Częstochowa.
- 1.865,70 zł Państwowa Szkoła Budownictwa, Lublin - składki młodzieży.
- 500 zł Zasadnicza Szkoła Zawodowa im. Obrońców Westerplatte w Gdańsku.
- 105 zł Edmund Broniewski z Trzebnicy.
- 1.370 zł Samorząd Szkolny Korespondencyjnego Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie.

Na konto krajowe w PKO na dzień 15 grudnia 1974 r.
wpłynęło 451.117.213,80 zł.

Na konto dewizowe w Banku PeKaO wpłynęło 535.174,86 dolarów.

NUMERY KONT

Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie
PKO I Oddział Warszawa Nr 1-9-122 122.
Oprocentowane konto dewizowe Banku PeKaO Nr E - 100700.

BIULETYN ZAMEK

Wydawca: Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego
w Warszawie
Adres Redakcji: siedziba OKOZK, Plac Zamkowy 10, tel. 310-400
Redaguje: Bernard Kiser
Druk: Polska Agencja INTERPRESS, ul. Bagatela 12
w czynie społecznym.